

แนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษา

ภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*

GUIDELINES FOR MANAGING STUDENT ACTIVITIES OF THE CENTRAL VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE 2 UNDER THE OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

นิรุทธิ์ สระบัว¹, ชัยยศ เดชสุระ² และ พรเทพ ฐัฒน³

Nirut Sabua¹, Chaiyos Dechsura² and Pornthep Ruphan³

¹⁻³สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

¹⁻³Educational Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: nirut@attc.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิธีวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่ปฏิบัติงานในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 254 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอนที่ 2 เสนอแนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

* Received 17 September 2024; Revised 23 September 2024; Accepted 30 October 2024

อาชีวศึกษา ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 7 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการควบคุม รองลงมา คือ ด้านการจัดองค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวางแผน และ 2) การนำเสนอแนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน 26 รายการ ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน มีรายการปฏิบัติจำนวน 7 รายการ 2) ด้านการจัดองค์กร มีรายการปฏิบัติจำนวน 7 รายการ 3) ด้านการนำองค์กร มีรายการปฏิบัติจำนวน 8 รายการ 4) ด้านการควบคุม มีรายการปฏิบัติจำนวน 4 รายการ

คำสำคัญ : แนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน, งานกิจกรรมนักเรียน

Abstract

The purpose of this study is to study the current state and problems of student activity management of Central Vocational Education Institute 2 under the Office of Vocational Education Commission 2) to study student activity management guidelines of Central Vocational Education Institute 2 under the Office of Vocational Education Commission. There are 2 steps in research method, which is step 1. Study the current state and student activity management problems of Central Vocational Education Institute 2 under the Office of Vocational Education Commission. The sample groups are 254 school administrators and teachers working in Central Vocational Education Institute 2 under the Office of Vocational Education Commission. The research tools are questionnaires. It has a confidence value of 0.81 Statistics used in data analysis, including average, standard deviation, and Step 2, suggest student activity management guidelines of the Central Vocational Education Institute 2

under the Office of the Vocational Education Commission. Seven key informants were obtained through specific selection methods. Tools such as interviews and data analysis with content analysis techniques.

The findings show that 1) the current state of student activity management of Central Vocational Education Institute 2 under the Office of Vocational Education Commission overall is very high. The highest average is control, followed by organization and the lowest average is planning, and 2) The presentation of student activities management guidelines of the Central Institute of Vocational Education 2 under the Office of Vocational Education Commission consists of 4 areas, 26 items as follows: 1) aspects. Planning has 7 action items 2) Organization has 7 action items. 3) On the corporate leadership side, there are 8 action items 4) on the control side, there are 4 action items.

Keywords: Student Activities Management Guidelines, Student Activities

บทนำ

งานกิจกรรมนักศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งในสถานศึกษาที่ดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการพัฒนานักเรียน นักศึกษาให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน นักศึกษา เพื่อให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพได้ตามความคาดหวังของสังคม เพราะเป็นการจัดบริการและเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา อารมณ์สังคม ร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติที่ดีงาม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 เป้าหมายหลัก คือ 1) เป้าหมายพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดีและมีความสุข และ 2) เป้าหมายพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนเก่งและ มีความสุข การบริหารงานกิจกรรมในสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายทั้ง ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ซึ่งจากการบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ที่ผ่านมา พบว่ายังไม่

ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากคณะผู้บริหารและครูที่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการบริหารองค์การนักวิชาชีพในอนาคตศึกษาส่วนใหญ่ มีการแต่งตั้งไม่เป็นไปตามระเบียบ บางสถานศึกษาไม่มีคำสั่งแต่งตั้ง เกิดความล่าช้าของคำสั่ง คณะครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสับสนต่อการดำเนินกิจกรรม และยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง (บัณฑิตย์ สิงห์ช่างชัย, 2558 : 128) ผู้บริหารขาดการประสานงานตามกระบวนการ การจัดทำแผนงานการบริหารงาน การทำแผนงานไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ จึงทำให้ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง ทั้งยังประสบปัญหาเมื่อผู้บริหารมีคำสั่งแต่งตั้งครูให้ครูแผนกต่าง ๆ รับผิดชอบในส่วน ของงานแต่ละขั้นตอนแล้ว มักได้รับความสนใจน้อย และมีเพียงส่วนน้อยที่ให้ความร่วมมือและความรับผิดชอบต่องาน ส่งผลให้ครูเมื่อนำไปปฏิบัติกับนักเรียนแล้ว ส่งผลให้ครูไม่สามารถคิดวางแผนและดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ไม่เข้าใจระเบียบและวิธีการปฏิบัติกิจกรรมขององค์การ ไม่เห็นความสำคัญของการปฏิบัติกิจกรรมองค์การ ผู้เรียนให้ความสนใจในกิจกรรมน้อยมาก ครูที่ปรึกษาขาดความสนใจ ไม่เข้าใจแนวปฏิบัติและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ครูหนึ่งคนมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบมากไม่สามารถดูแลได้เต็มที่ ในบางครั้งมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่การปฏิบัติงานบ่อย ไม่เสียสละ (วรารกร หิรัญมณีมาศ, 2556 : 67) เช่น ขาดแคลนบุคลากร ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ขาดงบประมาณ บางกิจกรรมมีนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมน้อยมาก เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษา ครูผู้บริหาร นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำกิจกรรมระหว่างอยู่ในสถานศึกษา

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการตั้งแต่ระดับสถานศึกษาเป็นต้นไป มีคุณภาพและได้ มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินมาตรฐานองค์การดีเด่น ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำเป็นต้องมี รูปแบบในการบริหารจัดการที่ชัดเจนเหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผ่านกระบวนการบริหารแบบ POLC เพื่อส่งเสริมการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย การวางแผน (P: Planning) การจัดองค์กร (O : Organizing) การนำ (L : Leading) การควบคุม (C : Controlling) ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ให้ประสบความสำเร็จตามภารกิจและนโยบาย ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อย่างมีคุณภาพ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นวิจัยเชิงเนื้อหา

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 750 จาก 16 แห่ง 4 จังหวัด

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 254 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. เครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 51 ข้อ

2.2 ตรวจสอบเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามการวิจัยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำ

แบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับบริหารสถานศึกษา และครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา จ.ลพบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.81

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเดือน สิงหาคม พ.ศ.2567

4. การวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 4 คน เลขานุการบริหารรองคณบดีนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทยระดับภาค 1 คน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์และร่วมมือชีวศึกษา 1 คน หน่วยศึกษานิเทศ 1 คน รวมทั้งสิ้น 7 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 7 คน ผู้วิจัยประสานงานโดยการนัดหมายรายบุคคล และสัมภาษณ์ให้ผู้ให้ข้อมูลหลัก

4. การวิเคราะห์ข้อมูลนำข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละคนมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รายงานโดยภาพรวม

รายการ	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา			ผลต่าง
	\bar{X}	S. D	แปลผล	\bar{X}	S. D	แปลผล	
1. การวางแผน	4.04	0.987	มาก	2.98	1.221	ปานกลาง	1.06
2. การจัดองค์กร	4.16	0.957	มาก	2.75	1.256	ปานกลาง	1.41
3. การนำองค์กร	4.15	1.009	มาก	2.76	1.295	ปานกลาง	1.39
4. การควบคุม	4.20	0.954	มาก	2.77	1.270	ปานกลาง	1.43
รวม	4.17	0.969	มาก	2.76	1.267	ปานกลาง	1.41

จากตาราง 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการควบคุม ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา คือ ด้านการจัดองค์กร ($\bar{X} = 4.16$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 4.04$)

ปัญหาของการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 2.98$) รองลงมา คือ ด้านการควบคุม ($\bar{X} = 2.77$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดองค์กร ($\bar{X} = 2.75$)

ผลต่างของสภาพและปัญหาของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมผลต่างมีค่าเท่ากับ 1.41 โดยด้านที่มีผลต่างสูงสุด คือ ด้านการควบคุม (ผลต่าง = 1.43) รองลงมา คือ ด้านการจัดองค์กร (ผลต่าง = 1.41) และข้อที่มีผลต่างต่ำสุด คือ ด้านการวางแผน (ผลต่าง = 1.06)

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ด้านที่ 1 การวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษามีวางแผน กำหนดนโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยศึกษามีแนวทางการปฏิบัติงานจากคู่มือของ สอศ. สามารถทำงานได้ตามคู่มืออย่างมีประสิทธิภาพที่สามารถสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ ลดความขัดแย้งระหว่างบุคลากรในองค์กร นอกจากนี้ยังต้องมีการประชุมกำหนดนโยบายการบริหารสถานศึกษาและนโยบาย กำหนดรูปแบบ วิธีการ แนวปฏิบัติ ออกมาเป็นคู่มือการปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันและมีรายละเอียดการดำเนินงานที่ชัดเจน และยังมีการดำเนินการจัดหาแหล่งทุน ระดมทุนจากหน่วยงานภายนอก ที่เป็นภาคีในการภาคการศึกษา หรือหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน

อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษา จัดให้บริการวิชาการ วิชาชีพ ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ได้เห็นศักยภาพของผู้เรียนอาชีวศึกษาจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการระดมทุนมาสนับสนุนกาดำเนินงานกิจกรรมของนักเรียน นักศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชน องค์กร ห้างร้านต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน สร้างภาพลักษณ์ที่ดี สร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านที่ 2 การจัดองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน กิจกรรมนักเรียน กำหนดแนวนโยบายในการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียน ให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของสถานศึกษา สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจในระเบียบตามคู่มือ เพื่อที่จะสามารถชี้แนะ ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงมีการประชุมชี้แจงผ่านคณะกรรมการของสถานศึกษาให้มีความเข้าใจตรงกันในการจัดทำระเบียบคู่มือครู หรือคู่มือนักเรียน ความเข้าใจที่ง่าย ไม่ซับซ้อน ให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินจัดกิจกรรม และประเมินผลได้อย่างสะดวกสถานศึกษาก็จะได้คู่มือที่มีความครอบคลุม อีกทั้งต้องส่งเสริม สร้างความเข้าใจ พัฒนาบุคลากรทุกคน ตระหนักถึงความสำคัญของระบบกลไกในการพัฒนางานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา เพื่อสร้างระบบการทำงานให้ได้มาตรฐาน โดยกำหนดเครื่องมือหรือแนวทางที่เป็นวิธีการ กลไกในการพัฒนางานกิจกรรมนักเรียนที่หลากหลายและมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างอิสระ ตลอดจนมีสิทธิในการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา เกิดความรู้สึกร่วมกันและร่วมกันรับผิดชอบต่อสิ่งที่ร่วมกันตัดสินใจดำเนินงานในห้องปฏิบัติการประสบผลสำเร็จต่อไป

ด้านที่ 3 การนำองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลนโยบาย กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติการทำงานงานกิจกรรมอย่างรอบด้าน รวมถึงต้องมีเทคนิควิธีการในการการประสานงานด้วยความ สุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน สร้างบรรยากาศแห่งความจริงใจ การติดต่อกับบุคคลอื่น เพื่อขอรับการสนับสนุนขอความร่วมมือเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ควรจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่จะประสานงานที่เป็นไปตามข้อกำหนด ของสถานศึกษา เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ประกอบกับต้องมีองค์ความรู้และความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานของงานกิจกรรมเพื่อให้่ายต่อการประสานงาน ให้เกิดควารวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบให้เป็นไปตามระเบียบของสถานศึกษา และต้องมีความเป็นธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ มุ่งที่คนเป็นสำคัญ สร้างสัมพันธภาพที่ดี ซื่อซม ยกย่องและให้กำลังใจในการทำงานด้วยความจริงใจ

ด้านที่ 4 การควบคุม ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้หรือการเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน มาให้ความรู้แก่บุคลากร มีการแต่งตั้งครู หรือบุคลากรทางการศึกษาให้รับผิดชอบและดูแลงานกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้วยหลักความรู้ความสามารถเหมาะสมกับประสบการณ์ ความถนัด ความสามารถ และ ศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา มีการสร้างเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของครู หรือบุคลากรทางการศึกษาให้ครบหรือครอบคลุมตามแนวปฏิบัติงาน รวมถึงสร้างบรรยากาศในการทำงานให้มีความสุข และส่งเสริมสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นกับในทีม ร่วมกันระดมความคิด และนำแนวคิดใหม่ ๆ ที่ได้ไปใช้การดำเนินงาน

อภิปรายผล

งานวิจัยนี้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2 มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการควบคุม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวางแผน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุภาพร ภิรมย์เมือง (2566 หน้า 282) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์หากมีการ ดำเนินการอย่าง ถูกต้องและเป็นระบบแล้ว จะเป็นการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง เพราะเป็นการบริหารที่มี ลักษณะเป็นทั้งการป้องกันปัญหาโดยมีแผนทิศทางรองรับ และมีความคล่องตัวในการ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเนื่องจากเป็นลักษณะการบริหารอย่างเป็นระบบ

ปัญหาของการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ คีเซอร์ (Kezer, 2003) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ในความร่วมมือระหว่างงานวิชาการ และ งานกิจการนักศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาพบว่า กลุ่ม ตัวอย่างเห็นด้วยกับการบูรณาการ หรือการสร้างความร่วมมือระหว่างงานวิชาการและงาน กิจการนักศึกษา โดยถือว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการพัฒนานักศึกษาเพราะจะทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานและขจัดความขัดแย้งในเรื่องต่างๆ ได้

ผลต่างของสภาพและปัญหาของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานกิจกรรม นักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา โดยภาพรวมผลต่างมีค่าเท่ากับ 1.41 โดยด้านที่มีผลต่างสูงสุด คือ ด้านการ ควบคุม และข้อที่มีผลต่างต่ำสุด คือ ด้านการวางแผน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตร์ พัฒนา ยาวีราช (2556, หน้า 39) ที่กล่าวว่า การประเมินผลการปฏิบัติงาน ทำให้ทราบถึงผล การปฏิบัติงาน และผลสะท้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในงาน และการประเมินผลยังทำให้สามารถบอกได้ถึง พฤติกรรม ทศนคติของบุคลากรทักษะ และความรู้ในการทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ในการสอนงาน การให้คำปรึกษาแก่บุคลากร

2. แนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.1.ด้านการวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษามีวางแผน กำหนดนโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยศึกษามีแนวทางการปฏิบัติงานจากคู่มือของ สอศ. สามารถทำงานได้ตามคู่มืออย่างมีประสิทธิภาพที่สามารถสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ ลดความขัดแย้งระหว่างบุคลากรในองค์กร นอกจากนี้ยังต้องมีการประชุมกำหนดนโยบายการบริหารสถานศึกษาและนโยบาย กำหนดรูปแบบ วิธีการ แนวปฏิบัติ ออกมาเป็นคู่มือการปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันและมีรายละเอียดการดำเนินงานที่ชัดเจน และยังมีการดำเนินการจัดหาแหล่งทุน ระดมทุนจากหน่วยงานภายนอก ที่เป็นภาคีในการภาคการศึกษา หรือหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้บริการวิชาการ วิชาชีพ ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ได้เห็นศักยภาพของผู้เรียนอาชีวศึกษาจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการระดมทุนมาสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของนักเรียน นักศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชน องค์กร ห้างร้านต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน สร้างภาพลักษณ์ที่ดี สร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ อีริคคีย์ อูปรมัย (2563, หน้า 157-182) ที่กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ว่า กระบวนการบริหารหมายถึง หน้าที่งานบริหารประการแรก ได้แก่ การวางแผน คือการสร้าง ความมั่นใจและลดการเสี่ยงภัยซึ่งจะให้ความใจได้ว่าการใช้ทรัพยากรเพื่อทำงานจะไม่ผิดพลาดเสียหาย แผนงานเปรียบเสมือนแผนที่และเข็มทิศช่วยนำทาง หากไม่มีการวางแผนสภาพก็ เหมือนกับ “กำลังเดินอยู่ในความมืด” ที่ทุกอย่างจะเป็นไปโดยเชื่องช้าขาดความมั่นใจ การวางแผน จะเป็นงานบริหารประการแรกที่ต้องทำ และจะครอบคลุมถึงงานต่าง ๆ ทุกอย่างที่จะต้องมีการนำมาพิจารณาจากพื้นฐานข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่การคาดการณ์และประสานกับ จุดประสงค์ที่ต้องการต่าง ๆ การวางแผน การบริหารงานพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมระหว่างฝ่ายต่างๆ ภายในสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน กิจกรรมนักเรียน กำหนดแนวนโยบายในการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของสถานศึกษา สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจในระเบียบตามคู่มือ เพื่อที่จะสามารถชี้แนะ ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงมีการประชุมชี้แจงผ่าน คณะกรรมการของสถานศึกษาให้มีความเข้าใจตรงกันในการจัดทำระเบียบคู่มือครู หรือคู่มือ นักเรียน ความเข้าใจที่ง่าย ไม่ซับซ้อน ให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินจัดกิจกรรม และประเมินผลได้อย่างสะดวกสถานศึกษาก็จะได้คู่มือที่มีความครอบคลุม อีกทั้งต้องส่งเสริม สร้างความเข้าใจ พัฒนาบุคลากรทุกคน ตระหนักถึงความสำคัญของระบบกลไกในการพัฒนางานกิจกรรม

นักเรียน นักศึกษา เพื่อสร้างระบบการทำงานให้ได้มาตรฐาน โดยกำหนดเครื่องมือหรือแนวทางที่เป็นวิธีการ กลไกในการพัฒนางานกิจกรรมนักเรียนที่หลากหลายและมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานอย่างอิสระ ตลอดจนมีสิทธิในการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา เกิดความรู้สึกร่วมกันและร่วมกันรับผิดชอบต่อสิ่งที่ร่วมกันตัดสินใจดำเนินงานในองค์การประสบผลสำเร็จต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2556 : 3) ที่กล่าวว่า การจัดโครงสร้างองค์การถือเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน และกลุ่มคนภายในองค์การ จากลักษณะของงาน ใช้ควบคุมพฤติกรรมบุคคลในองค์การ โดยมีการแบ่งงานออกเป็นหน่วยงานย่อย มีกระบวนการจัดองค์การที่ทำให้ทราบทิศทางการทำงาน วัตถุประสงค์ของงาน และการมอบหมายงานให้บุคคลไปปฏิบัติทำให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านการนำองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลนโยบาย กฎระเบียบ แนวปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมอย่างรอบด้าน รวมถึงต้องมีเทคนิควิธีการในการประสานงานด้วยความ สุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน สร้างบรรยากาศแห่งความจริงใจ การติดต่อกับบุคคลอื่น เพื่อขอรับการสนับสนุนขอความร่วมมือเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ควรจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่จะประสานงานที่เป็นไปตามข้อกำหนด ของสถานศึกษา เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ประกอบกับต้องมีองค์ความรู้และความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานของงานกิจกรรมเพื่อให้ง่ายต่อการประสานงาน ให้เกิดวาระรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบให้เป็นไปตามระเบียบของสถานศึกษา และต้องมีความเป็นธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ มุ่งที่คนเป็นสำคัญ สร้างสัมพันธภาพที่ดี ชื่นชม ยกย่องและให้กำลังใจในการทำงานด้วยความจริงใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด บางโม (2557 : 59-60) ที่กล่าวว่า การบริหารองค์การต้องพัฒนาบุคลากรควบคู่กันไป เพราะวิทยาการต่างๆ ได้เจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ ฉะนั้น หน่วยงานจึงควรพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มตามความสามารถการพัฒนาบุคลากร คือ กรรมวิธีต่างๆ ที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปในทางที่ดีให้มีกำลังใจ รักงาน และให้มีความคิดที่จะหาทาง

ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยเฉพาะการพัฒนา
นักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของงานพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

2.4 ด้านการควบคุม ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการ
ดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีการจัด
อบรมให้ความรู้หรือการเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน
มาให้ความรู้แก่บุคลากร มีการแต่งตั้งครู หรือบุคลากรทางการศึกษาให้รับผิดชอบและดูแล
งานกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
ด้วยหลักความรู้ความสามารถเหมาะสมกับประสบการณ์ ความถนัด ความสามารถ และ
ศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา มีการสร้างเครื่องมือสำหรับการประเมินคุณภาพการ
ปฏิบัติงานของครู หรือบุคลากรทางการศึกษาให้ครบหรือครอบคลุมตามแนวปฏิบัติงาน รวมถึง
สร้างบรรยากาศในการทำงานให้มีความสุข และส่งเสริมสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นกับในทีม
ร่วมกันระดมความคิด และนำแนวคิดใหม่ ๆ ที่ได้ไปใช้การดำเนินงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ
สุดใจ ดิลกทรรศนน์ (2562 : 272-291) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โดย
ใช้การประเมินผลเชิงคุณภาพสำหรับสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคใต้ 1 สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยใช้การ
ประเมินผลเชิงคุณภาพสำหรับสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผนกลยุทธ์
2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและ 3) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์

สรุป/ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำแนวการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการ
อาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปปรับใช้ในการพัฒนา
งานกิจกรรมนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

2. สถานศึกษา ควรนำแนวการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการ
อาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปปรับใช้ในการพัฒนา
งานกิจกรรมนักเรียนให้ได้ตามระเบียบและแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา

3. หน่วยงานต้นสังกัด ควรนำแนวการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการศึกษาแนวการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรปรับโครงสร้างของงานกิจกรรมนักเรียนให้มีลักษณะเป็นเชิงรุกเป็นกระบวนการพัฒนานักเรียนอย่างจริงจัง โดยใช้กิจกรรมองค์การนักศึกษาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทยเป็นฐาน ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทุกภาคส่วน ในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ

2. ในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ยังมีข้อจำกัดด้านบุคลากร ทั้งด้านทักษะการทำงานจำเป็นต้องพัฒนาทักษะและเพิ่มบุคลากรในการปฏิบัติงาน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม การประสานงาน และการนำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดกรอบการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน ในสถานศึกษาให้ชัดเจน ให้ทุกฝ่ายรับรู้และปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน สามารถวัดผลได้อย่างมีคุณภาพ

4. คู่มือปฏิบัติครู หรือคู่มือนักเรียน ต้องนำไปผนวกเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจนโยบายของสถานศึกษา โดยต้องร่วมกันทบทวนแผนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรม การประเมินผลกิจกรรม เพื่อให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาักเรียนโดยแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้บริหารการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาควรนำแนวทางการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้ง 4 ด้านไปปรับใช้ในการพัฒนาบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของสถาบันการอาชีวศึกษา

2. ควรศึกษารูปแบบปัจจัยและปัญหาที่ส่งผลต่อปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- วรากร หิรัญมณีมาศ. (2556). การศึกษาการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1. ในวิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- สมคิด บางโม. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2558 จาก www.gotoknow.org.
- ธีรศักดิ์ อุปรมย์. (2563). การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2556). รายงานการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบการ ประเมินผลภายในของสถานศึกษา, กรุงเทพมหานคร: วี.ที.ซี คอมมิวนิเคชั่น
- บัณฑิตย์ สิงห์ช่างชัย.(2558).สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน-นักศึกษา สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 จังหวัดอุบลราชธานี. ในวิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- สุภาพร ภิรมย์เมือง.(2566). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุดใจ ดิลกทรรศนนท์.(2562). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร: สามลดา.
- Kezer, (2003). The relationship of student success to involvement inBurmett, Daria activities in a two-year institution. Los Angeles: University of southern California.